

Marcel Uhrín (3.3.2024 12:15)	2
Podcasty, Nedeľná chvíľka poézie_FM, 3. 3. 2024, 11:15	
Schudnete a uniknete rakovine pečene: Túto minútovú aktivitu, radia lekári	3
Online, zdravie.pluska.sk, 4. 3. 2024, 6:04	
Košičania môžu opäť využiť služby Študentskej právnej poradne	5
Online, kosiceonline.sk, 4. 3. 2024, 9:20	
Právny problém? Študenti práva na UPJŠ vám BEZPLATNE pomôžu	6
Online, kosice.dnes24.sk, 4. 3. 2024, 11:04	
Revolučná operačná metóda v Nemocnici AGEL Košice-Šaca	7
Online, mediweb.hnonline.sk, 4. 3. 2024, 14:05	
Polárna žiara	8
Televízia, Prvé televízne noviny, 4. 3. 2024, 17:17	
Envirorezort prišiel s manuálom na medvede	10
Televízia, Správy RTVS, 4. 3. 2024, 19:13	
Polárna žiara	11
Televízia, Televízne noviny, 4. 3. 2024, 19:51	

Marcel Uhrín (3.3.2024 12:15) [✉](#)

📅 3. 3. 2024, 11:15, Zdroj: [Nedeľná chvíľka poézie_FM](#), Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Marcel Uhrín patrí k uznávaným zoológom a ekológom. Pätnásť rokov sa venoval ochrane prírody, bol riaditeľom Národného parku Muránska planina, dnes je docentom v Ústave biologických a ekologických vied PF **UPJŠ** v Košiciach. Málokto vie, že píše aj poéziu. V tomto čase prebieha na jednej z crowdfundingových platforiem zbierka na to, aby mohol vydať svoj básnický debut s názvom *privatissimum*.

Autor: RTVS

Schudnete a uniknete rakovine pečene: Túto minútovú aktivitu, radia lekári [✉](#)

📅 4. 3. 2024, 6:04, Zdroj: zdravie.pluska.sk [✉](#), Vydavateľ: News and Media Holding a.s., Autor: dab, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 5 868 GRP: 0,13 OTS: 0,00 AVE: 495 EUR

Obezita je chronické, recidivujúce a progredujúce ochorenie s vysokou prevalenciou na celom svete. Najnovšie údaje hovoria o 2 miliardách dospelých osôb s nadhmotnosťou/obezitou, o 800 miliónoch s obezitou a 250 miliónoch obéznych detí na celom svete. Na Slovensku má nadhmotnosť 60 – 70 % populácie v produktívnom veku, obezitou trpí 25 %.

Mohlo by vás zaujímať

Mesiac narodenia rozhoduje o zdraví. Kedy viac hrozí rakovina či infarkt?

Obezitológovia hovoria o pandémie a zhodujú sa, že v manažmente obezity a jej komorbidít je nevyhnutný multidisciplinárny prístup. Liečba obezity by mala byť tímovou prácou lekára prvého kontaktu, špecialistov, chirurgov, no zahŕňa aj nutričných terapeutov, trénerov, psychológov, farmaceutov a ďalších odborníkov.

Obezita totiž predstavuje závažné zdravotné riziká.

Zdravotné riziká obezity

Obezitu verejnosť stále nedostatočne vníma ako chronické ochorenie a považuje ju za „kozmetický“ problém. Aktivity odborných spoločností sa snažia tento pohľad na obezitu zmeniť. Upozorňujú na to, že obezita je komplexné, chronické ochorenie, ktoré podlieha silným biologickým princípom, sprevádzané stigmou a diskrimináciou, vážne ohrozuje zdravie už v nízkom veku, avšak je liečiteľné.

„Téma obezity je stále výsostne aktuálna. Hoci sa v posledných rokoch nahliadanie na obezitu u odbornej verejnosti zmenilo, široká verejnosť ju stále nepovažuje za chronické a život ohrozujúce ochorenie,“ hovorí doc. MUDr. Ľubomíra Fábryová, PhD., MPH, prezidentka Slovenskej obezitologickej asociácie (SOA) a dodáva, že „(pre)obezita nielen znižuje kvalitu života pacientov, ale aj výrazne zvyšuje kardiometabolické ochorenia, najmä riziko rozvoja diabetes mellitus 2. typu, niektorých nádorových ochorení a v neposlednom rade aj ochorení pečene.“

Počuli ste už náš podcast?

Spojené nádoby

Pacientov s obezitou okrem iných pridružených ochorení vážne ohrozujú aj ochorenia pečene. Najčastejším z nich je nealkoholová steatóza pečene asociovaná s metabolickou dysfunkciou pečene (MASLD). Ako upozorňuje Slovenská obezitologická asociácia (SOA) pri príležitosti Svetového dňa obezity (World Obesity Day), ktorý sa každoročne koná 4. marca, obezita ohrozuje pečeň rovnako ako alkohol. V spolupráci so Slovenskou lekárnickou komorou (SLeK) podporuje realizáciu skriningových vyšetrení v lekárnach, zameraných nielen na samotnú (pre)obezitu, ale aj na ochorenia pečene.

MASLD vzniká kvôli nadmernej akumulácii tuku v pečeni, preto ju verejnosť pozná ako „stukovatenú“ pečeň. Zahŕňa celý rad chorobných stavov; od izolovanej akumulácie lipidov (tukov) - steatóza až po aktívnu progresívnu zápalovú formu - steatohepatitídu.

Pretrvávajúci zápal vedie k zmnoženiu väziva v pečeni (fibróza), k jej „tvrdeniu“ a k vzniku cirhózy. Nezriedkavým dôsledkom býva zlyhanie pečene alebo rakovina pečene. „Z klinického hľadiska je dôležitou výzvou identifikovať pacientov s MASLD so zvýšeným rizikom vzniku cirhózy alebo rakoviny pečene a poskytnúť im potrebnú zdravotnú starostlivosť. Prevenciou rozvoja a liečbou (pre)obezity môžeme predchádzať rozvoju stukovatenia pečene,“ hovorí hepatológ a člen výboru Slovenskej obezitologickej asociácie MUDr. Marek Rác, PhD.

Mohlo by vás zaujímať

Nápojmi proti večernému maškrtaniu! Týchto 6 vám spáli brušný tuk rýchlejšie

Nechajte sa zmerať

V minulom roku Slovenská obezitologická asociácia (SOA) v spolupráci so Slovenskou lekárnickou komorou (SLeK) a Bratislavským samosprávnym krajom (BSK) vo vybraných lekárnach iniciovali pilotný projekt zahŕňajúci aktivity zamerané na skrining ľudí s (pre)obezitou. Projekt bol ocenený Európskou koalíciou pacientov žijúcich s obezitou (ECPO) ako najlepší projekt multidisciplinárnej spolupráce. V tomto roku sa projekt koná celoslovensky.

Cieľom projektu Slovensko proti obezite 2024 je upozorniť na obezitu ako chronické ochorenie, ktoré patrí do rúk lekára, a zároveň priniesť základné vyšetrenia bližšie k ľuďom. Niektoré merania detegujúce rizikové parametre (pre)obezity patria aj medzi kompetencie farmaceuta, ktorý je jedným z najdostupnejších zdravotníckych pracovníkov.

Niektoré ukazovatele obezity a s ňou spojených diagnóz, ktoré vážne ohrozujú zdravie, nemusí jednotlivec vedieť rozpoznať sám. Ak si nie je istý, základné preventívne merania mu vedia odborne poskytnúť farmaceuti vo verejných lekárňach.

„Výkon skríningu a prevencie (pre)obezity, ochorení pečene a ďalších ochorení spadá aj do kompetencií farmaceuta. Prednedávnom boli schválené viaceré štandardné postupy pre výkon prevencie a skríningu v podmienkach verejných lekární. Naším cieľom je postupne ich implementovať tak, aby boli preventívne merania a skrínung ochorení dostupné vo všetkých lekárňach na Slovensku,“ uviedla PharmDr. Miroslava Snopková, PhD., viceprezidentka Slovenskej lekárskej komory (SLeK).

V tomto roku sa do projektu zapája 72 lekární na celom Slovensku . V lekárňach si záujemcovia môžu nechať odmerať krvný tlak, BMI, glykémiu, cholesterol , ale aj niektoré parametre pri vybraných ochoreniach pečene. Ich zoznam nájdete na stránke <https://www.slovenskoprotiobezite.sk/> .

Mohlo by vás zaujímať

Schudla 60 kíl: Stačilo jedno pravidlo a takto super dnes vyzerá v plavkách

Sprievodné aktivity

Do projektu Slovensko proti obezite sa zapájajú aj ďalší partneri. Medzi sprievodné podujatia v rámci Svetového dňa obezity patrí aj Týždeň boja proti obezite , ktorý každoročne organizuje Slovenský spolok študentov farmácie na Farmaceutickej Fakulte UK v Bratislave. EASO Centrum pre manažment obezity v Biomedicínskom centre SAV pripravuje analýzu telesného zloženia, konzultácie s lekárom a výživovým špecialistom, merania kardio-respiračnej fyzickej zdatnosti, ako aj ukážky tréningov.

V rámci projektu Škola obezity realizuje Detská FN v Košiciach s Ústavom ošetrovateľstva Lekárskej fakulty **UPJŠ** v Košiciach aktivitu „Život bez obezity“.

Linka obezity

Jednou z mnohých aktivít Slovenskej obezitologickej asociácie a jej partnerov je aj projekt Linka obezity, ktorá bola spustená na jeseň 2023. Poskytuje telefonické konzultácie priamo s odborníkmi na manažment obezity. Dovolať sa na ňu je možné každý utorok od 17:00 – 20:00 hod. Viac informácií: www.linkaobezity.sk/ .

OZ Plno

Nízku informovanosť a stigmatizáciu obezity chce zmeniť aj združenie plno – podpora liečby nadváhy a obezity. Jediné na Slovensku spája klinicky overené dáta a odborníkov s tímom dobrovoľníkov, ktorí boli v trvalom chudnutí úspešní a tými, ktorí sa do redukcie hmotnosti a cesty za zdravším „ja“ zapoja. Komunikuje interaktívne, zrozumiteľne a pozitívne.

„ Informácie o obezite potrebuje na Slovensku úplne každý, pretože ak sa kilá navyše netýkajú vás, určite sa ich potrebuje zbaviť niekto v rodine , práci, či v okolí. Ak by sme dokázali liečiť nadváhu a obezitu a predísť tak ochoreniam, ktoré spôsobujú, za ušetrené peniaze by Slovensko mohlo každý rok postaviť jednu nemocnicu . Dôvodov, prečo by ste sa mali do informačného toku zapojiť práve vy a práve teraz, je skrátka plno, “ hovorí predsedníčka združenia Mgr. Denisa Priadková.

Mohlo by vás zaujímať

Rakovinu pečene cítiť aj v ramene: 9 príčin bolestí upozorní na problém

Autor: dab

Košičania môžu opäť využiť služby Študentskej právnej poradne [↗](#)

📅 4. 3. 2024, 9:20, Zdroj: kosiceonline.sk [↗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 5 040 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 464 EUR

Košice Spravodajstvo

Analýzy v oblasti trestného práva sú vylúčené.

Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v spolupráci s mestom Košice znova otvorila Študentskú právnu poradňu. Košičania môžu bezplatne získať analýzu svojho právneho problému, ktorú pre nich vypracujú študenti práva pod dohľadom skúsených advokátov.

Hovorkyňa **UPJŠ** Laura Holňanová zdôraznila, že objednávky klientov prijímajú do 15. apríla alebo do naplnenia kapacity poradne s tým, že analýzy v oblasti trestného práva sú vylúčené:

„Súčasťou právnej analýzy pre klienta je právny rozbor jeho prípadu a konkrétne možnosti jeho riešenia. Činnosť Študentskej právnej poradne sa uskutočňuje v nasledujúcich právnych oblastiach – občianske právo, rodinné právo, obchodné právo, pracovné právo, právo sociálneho zabezpečenia, správne právo a daňové právo.“

Analýzu problému vypracujú študenti práva (Ilustračná fotografia) / facebook.com/upjspravnickafakulta

Záujemcovia sa vopred objednávajú na stretnutie, a to buď telefonicky na čísle 55 6419 385, v kancelárii prvého kontaktu na Magistráte mesta Košice, alebo emailom na adrese dominika.beckova@upjs.sk, alebo laura.gazdagova@student.upjs.sk. Stretnutia sa uskutočnia na pôde Právnickej fakulty **UPJŠ**.

Študentská právna poradňa je súčasťou klinického vzdelávania a jej realizáciu zabezpečuje Pracovisko právnych kliník Právnickej fakulty **UPJŠ**. Cieľom je spojiť praktické vzdelávanie študentov práva a pomoc občanom, ktorí majú právny problém, ale nevyhľadali profesionálnu pomoc advokáta.

Koordinátorka Študentskej právnej poradne Dominika Marčoková Becková avizovala, že v tomto projekte chcú pokračovať aj naďalej:

„Kapacita poradne je postačujúca na to, aby sme v letnom semestri prijali približne 20 klientov. V zimnom semestri študenti a študentky vypracovali právne analýzy pre 19 klientov. Evidujeme veľmi pozitívnu spätnú väzbu tak od študentov, ako aj od klientov.“

Zdroj: TASR

Právny problém? Študenti práva na UPJŠ vám BEZPLATNE pomôžu [↗](#)

📅 4. 3. 2024, 11:04, Zdroj: kosice.dnes24.sk [↗](#), Vydavateľ: internet.sk, a. s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 283 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 324 EUR

Právny problém? Študenti práva na **UPJŠ** vám BEZPLATNE pomôžu

Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v spolupráci s mestom Košice otvorila Študentskú právnu poradňu.

Zdroj: Unsplash.com

Občania mesta tak majú možnosť získať bezplatnú právnu analýzu svojho právneho problému, ktorú pre nich vypracujú študenti práva pod dohľadom skúsených advokátov. Informovala o tom hovorkyňa **UPJŠ** Laura Hoľanová.

Objednávky klientov budú prijímané do 15. apríla alebo do naplnenia kapacity poradne. „Súčasťou právnej analýzy pre klienta je právny rozbor jeho prípadu a konkrétne možnosti jeho riešenia. Činnosť Študentskej právnej poradne sa uskutočňuje v nasledujúcich právnych oblastiach – občianske právo, rodinné právo, obchodné právo, pracovné právo, právo sociálneho zabezpečenia, správne právo a daňové právo,“ uviedla hovorkyňa. Z činnosti poradne sú vylúčené analýzy v oblasti trestného práva.

Študentská právna poradňa pre Košičanov je súčasťou klinického vzdelávania a jej realizáciu zabezpečuje Pracovisko právnych kliník Právnickej fakulty **UPJŠ**. Hlavnou myšlienkou je spojenie praktického vzdelávania študentov práva a pomoci osobám, ktoré majú právny problém, ale nevyhľadali profesionálnu pomoc advokáta.

„Kapacita poradne je postačujúca na to, aby sme v letnom semestri prijali približne 20 klientov. V zimnom semestri študenti a študentky vypracovali právne analýzy pre 19 klientov. Evidujeme veľmi pozitívnu spätnú väzbu tak od študentov, ako aj od klientov,“ informovala Dominika Marčoková Becková, koordinátorka Študentskej právnej poradne.

Dohodnuté stretnutia, na ktoré je potrebné vopred sa objednať, budú prebiehať v priestoroch fakulty.

V pláne je pokračovanie projektu aj po aktuálnom treťom ročníku.

Foto: ilustračné

Zdroj: TASR

Autor: Global24 s.r.o.

Revolučná operačná metóda v Nemocnici AGEL Košice-Šaca

4. 3. 2024, 14:05, Zdroj: mediaweb.hnonline.sk, Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 1 072 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 221 EUR

Ako jediní na Slovensku operujú deformity nohy bez jaziev, bez poškodenia mäkkých tkanív

Nemocnica AGEL Košice-Šaca sa môže pochváliť ďalším úspechom na poli ortopédie. Primár Kliniky muskuloskeletálnej a športovej medicíny **UPJŠ** LF MUDr. Roman Totkovič realizuje unikátnu operačnú techniku ako jediný na Slovensku. Nová metóda prináša riešenie pre mnohé diagnózy na nohe, nezanecháva jazvy a výrazne skracuje čas rekonvalescencie.

Technicky náročná operácia

Ortopedickí pacienti s deformitami nohy majú možnosť podstúpiť zákrok pomocou novej unikátnej operačnej metódy. Ide o prevratnú techniku, ktorá sa inde na Slovensku zatiaľ nerealizuje. Technicky náročná operácia vyžaduje tréning a dobré teoretické vedomosti. Ako jediný ju vykonáva skúsený operatér špecializujúci sa na ortopédiu nohy a členka MUDr. Roman Totkovič, primár Kliniky muskuloskeletálnej a športovej medicíny **UPJŠ** LF.

Operačný výkon je realizovaný pomocou frézy, ktorá sa zavedie cez kožu prostredníctvom milimetrového rezu. „Týmto spôsobom je možné kosť píliť alebo frézovať a taktiež ju posunúť do nového postavenia. Následne sa kosť cez malý rez na koži fixuje skrutkou,“ opisuje postup novej operačnej techniky MUDr. Totkovič. Metóda umožňuje operovať haluxy aj mnohé iné diagnózy. „Môžeme ňou riešiť takmer všetky deformity prednej časti nohy ako je vbočený palec, kladivkovité prsty a spadnutá klenba, ale aj problémy diabetickej nohy či achilovej šľachy. Túto miniinvazívnu metódu vieme použiť aj pri stavoch, kde by otvorená operácia ani nebola možná,“ uvádza primár.

Analýza: Koľko nás stojí rakovina? Pomôže nám v boji umelá inteligencia?

Menšie poškodenie mäkkých tkanív

Výhodou novej techniky v porovnaní s inými operačnými postupmi je šetrenie mäkkých tkanív, bezproblémové hojenie kosti, omnoho menšie bolesti pacienta a časový faktor. „Operácia spadnutej klenby a deformity prstov sa z trištvrte hodiny až hodiny skracuje na pár minút. Niekedy môže operačný výkon naopak trvať dlhšie, napríklad pri operácii vbočeného palca. Podstatnou výhodou je však menšie poškodenie mäkkých tkanív,“ vysvetľuje ortopéd. Ďalším benefitom operačného zákroku je fakt, že väčšinu jaziev po tejto operácii takmer nie je vidieť. Prítomná je iba niekoľkomilimetrová jazva, ktorá vzniká z potreby zavedenia skrutky. Vďaka novej technike sa výrazne skracuje tiež doba rekonvalescencie pacienta. V závislosti od typu výkonu približne o tretinu času. „Operácia je vhodná pre každého. Ak sa výkon dá urobiť iba cez kožu, môžeme túto techniku použiť u každého pacienta. Dokonca aj v prípadoch, kedy by otvorená operácia nebola možná,“ uzatvára primár.

Metóda sa podľa neho, samozrejme, naďalej vyvíja. „Je závislá od technického pokroku na špeciálnych frézach a fixačných materiáloch, kde nás v budúcnosti čaká ešte veľký pokrok. O niekoľko rokov budú takéto operácie bežné a štandardné určite na mnohých pracoviskách,“ dodáva.

Skúsenosti pacientov

„Diagnózu hallux valgus máme v rodine. Všetci ma od zákroku odhovárali, lebo je veľmi bolestivý a stav sa zvykne po čase vrátiť. Pána primára mi odporučili kolegyně, ktoré tiež absolvovali operácie klasickým spôsobom. Mala som informácie, že to bude niekoľkocentimetrový bočný rez, 6 až 10 stehov a zotavenie trvajúcce približne dva mesiace,“ hovorí o pôvodnom očakávaní Mgr. Emília Matiašová.

To, že bola operovaná inou metódou, sa dozvedela až po zákroku. „Bola som veľmi milo prekvapená, keď som pri prvej kontrole zbadala namiesto dlhej jazvy iba 4 malé dierky, ktoré už o pár týždňov nebolo takmer vidieť,“ poznamenáva s tým, že palec bol zarovnaný a čo bolo najlepšie, prebehlo to úplne bezbolestne. Aj lieky proti bolesti brala iba jeden deň, aj to iba preventívne. S pánom primárom už konzultovala rovnaký nález aj na druhej nohe.

(red)

Autor: red

Polárna žiara

4. 3. 2024, 17:17, Relácia: **Prvé televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **198 000 GRP**; **4,40 OTS**; **0,04 AVE**; **17462 EUR**

Ivana Zuzelková, moderátorka:

Sme späť. Pokračujú Prvé Televízne noviny. Večernú oblohu nad strednou Európou včera večer nečakane rozsvietila polárna žiara. Pozorovať ju mohli ľudia na Slovensku, v Poľsku, Česku i Maďarsku. Spôsobujú ju výrony koronálnej hmoty, ktoré však podľa odborníkov môžu byť mimoriadne nebezpečné.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

Tu je vidno, že tá predpoveď minulú noc ukazovala výskyt polárnej žiary tak maximálne na juhu Švédska.

Jozef Demeter, redaktor:

Vedci pôvodne očakávali miernu geomagnetickú búrku, no jej sila neustále rástla.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

Predsa len neočakávane južne sme ju videli. Polárna žiara je častica zo Slnka a v určitých momentoch je tých častíc viac, majú vyššiu energiu.

Jozef Demeter, redaktor:

Vtedy preniknú do magnetického poľa Zeme a interagujú s plynmi v našej atmosfére.

Štefan Parimucha, astrofyzik **UPJŠ** v Košiciach:

Ak je veľký silný prúd nabitý z častíc, tak on vlastne tá interakcia prebieha aj v nižších zemepisných šírkach a potom to pozorujeme aj v našej oblasti.

Jozef Demeter, redaktor:

To, čo sa udeje na Slnku, ovplyvňuje aj to, čo sa stane u nás. Hovoríme tomu kozmické počasie a jeho dopady na Zem môžu byť naozaj vážne.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

Vedenie vysokého napätia, na nich sa nageneruje prúd, ktorý môže zničiť transformátor.

Štefan Parimucha, astrofyzik **UPJŠ** v Košiciach:

Je to nebezpečenstvo pre umelé družice. Môže to ovplyvniť presnosť navigácie, telekomunikačné prenosy, predpovede počasia.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

To sa stalo vo februári 2022 SpaceX, keď 38 z tých 49 satelitov Starlink skončilo na Zemi v atmosfére a zhorelo.

Jozef Demeter, redaktor:

Vedcov však najviac straší tzv. Carringtonova udalosť, ktorá sa stala v roku 1859. Polárnu žiaru vtedy videli ľudia po celej planéte.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

Vtedy to spôsobilo len požiare telegrafných staníc. Keby sa toto isté udialo teraz, tak tie škody sú kataklyzmatické, v podstate najpravdepodobnejšia kataklyzma. Padla by celá elektrifikačná sústava, a teda by sme boli bez energie. Nič by nefungovalo. Voda by netiekla z vodovodov, pretože aj tá je závislá na čerpadlách.

Štefan Parimucha, astrofyzik **UPJŠ** v Košiciach:

Preto je vlastne dôležité vedieť predpovedať, kedy takýto jav nastane, aby sme sa tomu vedeli nejakým spôsobom prispôsobiť a brániť sa.

Jozef Demeter, redaktor:

Jozef Demeter, TV Markíza.

Envirorezort prišiel s manuálom na medvede [☑](#)

📅 4. 3. 2024, 19:13, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **RTVS**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **136 363 GRP**; **3,03 OTS**; **0,03 AVE**; **13454 EUR**

Janette Štefánková, moderátorka:

Ministerstvo životného prostredia zverejnilo sľubovaný manuál k medvedom. V 16-stranovom dokumente nájdú poľovníci, policajti či ochranári návod na to, čo robiť ak sa v obci objaví nebezpečný jedinec. Hoci je manuál už platný, odborníkom v ňom chýbajú zásadné veci.

redaktorka:

Ak sa medveď objaví v obci, hlavné slovo má naďalej zásahový tím, teda zástupcovia štátnej ochrany prírody. Tí dajú ďalšie pokyny poľovníkom či policii.

Manuál k medvedom sa kreoval týždne. Pozitívne ohlasy prichádzajú od samospráv.

Jozef Božik, predseda ZMOS:

A to preto, lebo už jasne definované v tom manuáli, že ak nebezpečný jedinec sa dostane do intravilánu obce, tak je možnosť, aby veliteľ zásahu určil, že takýto jedinec bude eliminovaný. Ak sa dá, bude vytlačený mimo obec a tam bude eliminovaný a ak bude potrebné a nebude sa dať, tak bude limitovaný priamo v obci.

Marián Hletko, spoluzakladateľ Zásahového tímu pre medveďa hnedého:

Ja som si prečítal niekoľkokrát, považujem ho za nevydarenú slohovú prácu. Tento veliteľ zásahu môže dať pokyn na odstrel medveďa aj prostredníctvom e mailu alebo telefónu cez SMS a teda zrejme aj z gauča svojej obývačky.

Marcel Uhrín, zoológ a ekológ Prírodovedecká fakulta **UPJŠ** v Košiciach:

V celom manažmente medveďa extrémne chýba, chýba tá zložka prevencie hej, tento manuál rieši len a len odstrel.

Vladimíra Fabriciusová, poverená riaditeľka Sekcie ochrany prírody MŽP:

Celý dokument pripomienkovali všetci, ktorí sa zúčastnili pracovnej skupiny, písala ho štátna ochrana prírody.

redaktorka:

Novinkou je, že všetky podnety majú ľudia hlásiť operačnému stredisku, ktoré budú spravovať štátni ochranári. Zatiaľ je číslo nefunkčné.

Vladimíra Fabriciusová, poverená riaditeľka Sekcie ochrany prírody MŽP:

V tejto chvíli nepoznáme jeho cenu ani termín spustenia.

Marcel Uhrín, zoológ a ekológ Prírodovedecká fakulta **UPJŠ** v Košiciach:

Vytvárať nové operačné stredisko považujem za za plytvanie zdrojmi. Máme predsa na Slovensku integrované mechanizmy záchrany a zásahov, čiže tie cez tie čísla 112 a 158.

redaktorka:

Ministerstvo spomína vo svojom manuáli aj rizikové oblasti, v ktorých je najviac problémových jedincov. Nie je z neho ale jasné, ktoré konkrétne oblasti má na mysli. Podľa envirorezortu budú súčasťou príloh, ktoré zverejnia neskôr. Hoci je manuál platný od marca policajný zbor ako 1 z hlavných zložiek pri zásahu nám potvrdil, že im ešte doručený nebol. Ondrej Behún a Barbora Šišoláková, rtvs.

Polárna žiara

📅 4. 3. 2024, 19:51, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **337 500 GRP**; **7,50 OTS**; **0,08 AVE**; **28593 EUR**

Viktor Vincze, moderátor:

Oblohu nad strednou Európou včera večer nečakane rozsvietila polárna žiara. Pozorovať ju mohli ľudia na Slovensku, v Poľsku, Česku aj v Maďarsku.

Ivana Zuzelková, moderátorka:

Spôsobujú ju výrony koronálnej hmoty, ktoré však podľa odborníkov môžu byť mimoriadne nebezpečné.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

Tu je vidno, že tá predpoveď minulú noc ukazovala výskyt polárnej žiary tak maximálne na juhu Švédska.

Jozef Demeter, redaktor:

Vedci pôvodne očakávali miernu geomagnetickú búrku, no jej sila neustále rástla.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

Predseda len, neočakávane južne sme ju videli. Polárna žiara sú častice zo Slnka a v určitých momentoch je tých častíc viac, majú vyššiu energiu.

Jozef Demeter, redaktor:

Vtedy preniknú do magnetického poľa Zeme a interagujú s plynnými v našej atmosfére.

Štefan Parimucha, astrofyzik **UPJŠ** v Košiciach:

Ak je veľký, silný prúd nabitých častíc, tak vlastne tá interakcia prebieha aj v nižších zemepisných šírkach a potom to pozorujeme aj v našej oblasti.

Jozef Demeter, redaktor:

To, čo sa udeje na Slnku ovplyvňuje aj to, čo sa stane u nás. Hovoríme tomu kozmické počasie a jeho dopady na Zem môžu byť naozaj vážne.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

Vedenia vysokého napätia, na nich sa nageneruje prúd, ktorý môže zničiť transformátor.

Štefan Parimucha, astrofyzik **UPJŠ** v Košiciach:

Je to nebezpečenstvo pre umelé družice. Môže to ovplyvniť presnosť navigácie, telekomunikačné prenosy, predpovede počasia.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

To sa stalo vo februári 2022 SpaceX, keď 38 z ich 49 satelitov Starlink skončilo na Zemi v atmosfére a zhorelo.

Jozef Demeter, redaktor:

Vedcov však najviac straší takzvaná Carringtonova udalosť, ktorá sa stala v roku 1859. Polárnu žiaru vtedy videli ľudia po celej planéte.

Pavol Bobík, astrofyzik, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice:

Vtedy to spôsobilo len požiare telegrafných staníc, ale keby sa toto isté udialo teraz, tak tie škody sú kataklizmatické. Je to v podstate najpravdepodobnejšia kataklizma. Padla by celá elektrifikačná sústava pri takomto evente a teda by sme boli bez energie, nič by nefungovalo. Voda by netiekla z vodovodov, pretože aj tá je závislá na čerpadlách.

Štefan Parimucha, astrofyzik **UPJŠ** v Košiciach:

Preto je vlastne dôležité vedieť predpovedať, kedy takýto jav nastane, aby sme sa tomu vedeli nejakým spôsobom prispôsobiť a brániť sa.

Jozef Demeter, redaktor:

Jozef Demeter, Televízia Markíza.